Tervetuloa työpajaan

24.3.2021 klo 9-11

Tulevaisuusvaliokunnan ja Futures Finland -verkoston **työpaja**
Aiheena: Ennakointitiedon hyödyntämisen kehittäminen

Tehtävä: Onnistunut ennakointi
(liittyen raportin suosituksiin 1 ja 3)

Aikamatka vuoteen 2030

Vuonna 2021 Tulevaisuusvaliokunnan tilaamassa raportissa nostettiin tarkasteluun yllättäviä mutta mahdollisia ilmiöitä ja kehityskulkuja, kuten demokratian ja instituutioiden heikentyminen, ruokaturvan vaarantuminen, laaja kansan uupumus ja aivojen heikko palautuminen sekä koulumaailman pahoinvointi. Ilmiöiden kehittymistä arvioitiin seuranneina vuosina jatkuvasti. Ennakointijärjestelmän uudistamisen ansiosta uhat käännettiin mahdollisuuksiksi ja tarvittavia muutoksia osattiin tehdä ajoissa.

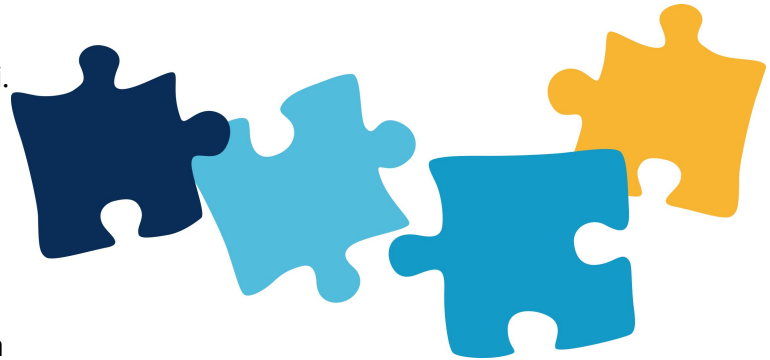

Vuonna 2030 Suomessa on pitkälle kehitetty ja hyvin toimiva ennakointijärjestelmä. Sen ansiosta erilaisiin uhkiin, yhteiskunnan häiriötiloihin ja kehityskulkuihin on varauduttu. Tietovarantoa ja ymmärrystä tulevaisuuden ilmiöistä kootaan, analysoidaan ja ylläpidetään ja se tarjotaan kaikkien suomalaisten saataville. Järjestelmässä on otettu onnistuneesti käyttöön menetelmiä, työskentelytapoja ja toimintamalleja, joilla poikkeavia ilmiötä, kuten heikkoja signaaleja ja villejä kortteja, voidaan paremmin käyttää poliittisen päätöksenteon tukena.

Historiaan on jäänyt aika, jolloin ennakointityö oli vielä siiloutunutta, kapeakatseista ja nopeasti muuttuviin olosuhteisiin nähden yksipuolista. Nyt nuo vanhat toimintatavat tuntuvat kaukaisilta, kuten se, että tulevaisuustietoa kerättiin lähinnä omasta lähiympäristöstä, omista verkostoista ja pääosin vain kotimaisilta asiantuntijoilta. Tai se, että ennakointi perustui vain todennäköisten kehityskulkujen ennakointiin - uusien mahdollisuuksien ja yllätysten ennakoinnin sijaan. Enää näin ei ole.

Vuonna 2030 Suomessa on yhtä vahva kansallinen terveys-, ympäristö-, ja teknologiauhkien ennakointi kuin vuonna 2021 oli sotilaallisten uhkien ennakointi ja varautuminen. Ennakointi- ja tulevaisuustieto ei enää jää päivänpolitiikan tai organisaatiossa tuotetun muun tiedon jalkoihin. Tulevaisuustiedossa huomioidaan pitkän aikavälin näkymä. Päättäjät ovat tulevaisuus- ja systeemilukutaitoisia, ja päätösten tulevaisuusvaikutusten arviointi on arkea. Organisaatioissa on osaamista käsitellä tulevaisuustietoa.

Tulevaisuustiedon käytettävyys on parantunut: se on ymmärrettävää, helposti lähestyttävää ja kaikkien ulottuvilla. Samalla tulevaisuustiedon epävarma ja kyseenalaistava luonne on tullut tutuksi ja sitä siedetään hyvin.

Tulevaisuustiedon hyödyntäminen on vaatinut uskallusta ja halua ottaa avoimesti erilaiset mahdollisuudet huomioon. Järjestelmää kehitetään jatkuvasti.

Kiitos!

http://futuresfinland.com/